วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

เขาพูดว่าอย่างไร

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีผู้ร้องเรียนหน่วยงานต่าง ๆ แล้วก็ไม่หยุดที่จะไปหาหลักฐานเพิ่มเติม และต้องการทราบว่า พยานให้การต่อพนักงานสอบสวนว่าอย่างไร คำให้การนี้ให้ได้หรือไม่ ไปสถานีตำรวจกับผมครับ

นายเสาะหาได้ร้องเรียนไปที่สำนักนายกรัฐมนตรีและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขอให้เร่งรัดสอบปากคำนายสาเหตุโดยอ้างว่ามีพยานหลักฐานใหม่ ซึ่งสถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม ตรวจสอบแล้วไม่พบหลักฐานใหม่ที่สำคัญในคดี ส่วนพยานหลักฐานที่นายเสาะหากล่าวอ้างไม่ใช่พยานหลักฐานในคดีแต่อย่างใด จึงเห็นควรยุติเรื่อง และแจ้งให้นายเสาะหาทราบแล้ว นายเสาะหาจึงมีหนังสือถึงสถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบันทึกคำให้การของนายสาเหตุเพื่อดำเนินคดีต่อไป แต่สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม ปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลอย่างละเอียดว่า การเปิดเผยจะกระทบต่อสิทธิของบุคคลภายนอก คือนายสาเหตุ และการเปิดเผยอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) นายเสาะหาจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม มีหนังสือส่งเอกสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงเหตุผลในการปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ในประเด็นเดียวกับที่ได้แจ้งตอบนายเสาะหาไปแล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า บันทึกคำให้การของนายสาเหตุ สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม ชี้แจงว่าได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและสอบปากคำนายสาเหตุเสร็จเรียบร้อยแล้วพร้อมทั้งบันทึกปากคำไว้เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ และแจ้งให้นายเสาะหาทราบว่ายังไม่พบพยานหลักฐานใหม่ ที่สำคัญในคดี จึงยุติเรื่อง ดังนั้น การเปิดเผยบันทึกคำให้การดังกล่าว จึงไม่ทำให้การสอบปากคำและการตรวจสอบข้อเท็จจริงของพนักงานสอบสวนเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับนายเสาะหาเป็นผู้ร้องเรียนขอให้สอบปากคำนายสาเหตุ จึงควรได้รับทราบข้อมูลดังกล่าวเพื่อประโยชน์ต่อการตรวจสอบว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการตามกฎหมายหรือไม่ การเปิดเผยจะแสดงความถูกต้องโปร่งใสและตรวจสอบได้ของสถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า บันทึกคำให้การของนายสาเหตุ เปิดเผยให้ทราบได้ จึงวินิจฉัยให้สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม เปิดเผยข้อมูลข่าวสารบันทึกคำให้การของนายสาเหตุ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง เว้นแต่ หมายเลขประจำตัวประชาชน ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ ชื่อบิดา มารดา ลายมือชื่อของนายสาเหตุให้ปกปิดไว้ เพราะยังไม่มีเหตุผลเพียงพอที่นายเสาะหาจะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่นได้ การเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕)

สรุปว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในมือพนักงานสอบสวนที่ขอสำเนาได้ยากนั้น ถ้ามีเหตุผลเพียงพอและไม่กระทบกับคดีแล้ว ก็มีโอกาสได้ข้อมูลนั้นครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้หารือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๒๒๐/๒๕๖๒)

"เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น"